Eelhinnang detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta

Käesolev eelhinnang keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta on koostatud lähtudes lähtudes soovist algatada katastriüksusele Aia tn 6 (kat. tunnus 69701:004:0690) detailplaneering. Detailplaneeringu algatab Rõuge Vallavalitus. Nimetatud maaüksus paikneb Haanja looduspargi territooriumil (Natura 2000 võrgustiku ala).

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on:

- Planeeritava maa-ala elamukruntideks jaotamine;
- krundi ehitusõiguse määramine;
- juurdepääsuteede asukoha määramine;
- haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine;
- kujade määramine;
- tehnovõrkude ja- rajatiste asukoha määramine;
- vajaduse korral ehitistele olulisemate arhitektuurinõuete seadmine.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 alusel tuleb strateegilise planeerimisdokumendi (vastavalt KeHJS § 31 - detailplaneering) elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju vajaduse korral hinnata, kui kavandatakse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja § 6 lõike 4 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevust.

Vabariigi Valitsuse määruses “Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu” §15 lg 8 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkust kaaluda tegevusel, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Lisaks tuleb planeerimisseaduse § 124 lg 6 kohaselt detailplaneeringu koostamisel, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale mõju anda eelhinnang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist, lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Olemasolev situatsioon

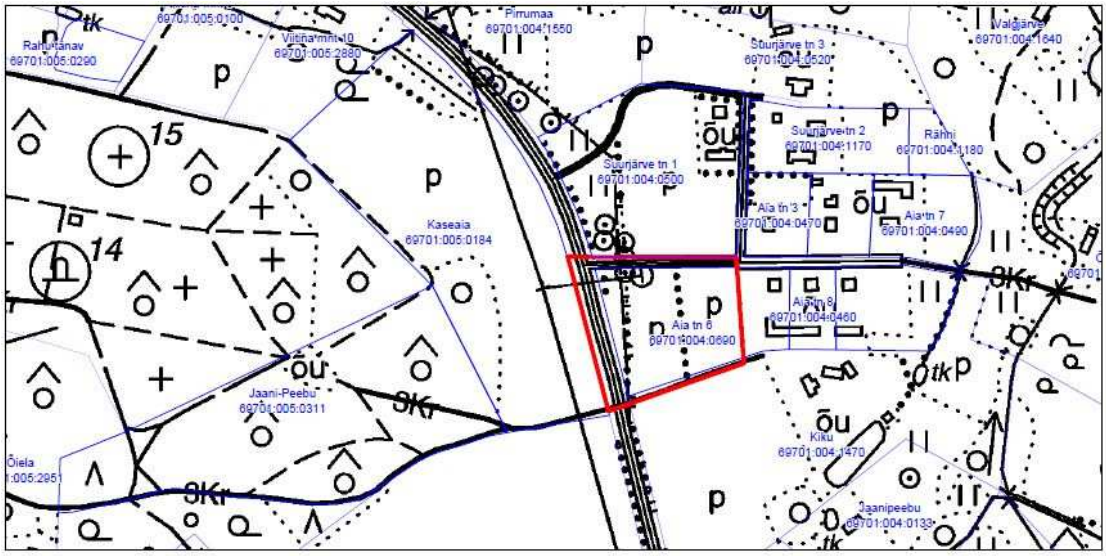

Kavandatava detailplaneeringu ala katastriüksusel Aia tn 6

Kavandatavale detailplaneeringu alale jäävad maaüksused ja maakasutuse sihtotstarbed:

Katastriüksuse nimi	**Katastriüksuse number**	**Sihtotstarve**
Aia tn 6	69701:004:0690	Elamumaa 100 %
25195 Käätso-Rõuge-Luutsniku tee	69701:005:2810	Transpordimaa 100 %
Kiku (sinult sissesõidu tee osas)	69701:004:1470	Maatulundusmaa 100 %

Planeeringualaga piirnevad maaüksused ja maakasutuse sihtotstarbed:

Katastriüksuse nimi	**Katastriüksuse number**	**Sihtotstarve**
Aia tn 8	69701:004:0460	Elamumaa 100%
Suurjärve tn 1	69701:004:0500	Elamumaa 100%
Kaseaia	69701:005:0184	Ühiskondlike ehitiste maa 100%

Planeeringuala paikneb Haanja looduspargis, kus tegevust reguleerib Vabariigi Valitsuse 22.01.2015 määrus nr 10 “Haanja looduspargi kaitse-eeskiri”. Haanja looduspargi kaitseeesmärk on:
1) kaitsta, säilitada ja tutvustada Eesti kõrgeimat kuhjelist saarkõrgustikku, esinduslikke ürgorgusid, loodus- ja pärandmaastikke ning looduse mitmekesisust, aidata kaasa kohaliku eluolu edendamisele ja säästva puhkemajanduse arengule ning kaitsta kaitsealuste liikide elupaiku;
2) kaitsta nende liikide elupaiku, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas. Need liigid on väike-konnakotkas (Aquila pomarina), must-toonekurg (Ciconia nigra), valgeselg-kirjurähn (Dendrocopos leucotos), laanerähn (Picoides

tridactylus), laanepüü (Bonasa bonasia), roo-loorkull (Circus aeruginosus), rukkirääk (Crex crex), musträhn (Dryocopus martius), väike-kärbsenäpp (Ficedula parva), värbkakk (Glaucidium passerinum), sookurg (Grus grus), punaselg-õgija (Lanius collurio), nõmmelõoke (Lullula arborea), hallpea-rähn (Picus canus), täpikhuik (Porzana porzana), rästas-roolind (Acrocephalus arundinaceus), jäälind (Alcedo atthis), viupart (Anas penelope), sinikael-part (Anas platyrhynchos) ja händkakk (Strix uralensis);
3) kaitsta, säilitada ja taastada elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas, ja nende liikide elupaiku, mida see direktiiv nimetab II lisas. Need I lisa elupaigatüübid on liiva-alade vähetoitelised järved (3110)3, vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), nõrglubja-allikad (7220*), liigirikkad madalsood (7230), liivakivipaljandid (8220), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*). Direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigid, mille elupaiku kaitstakse, on harilik kobarpea (Ligularia sibirica), harivesilik (Triturus cristatus), harilik hink (Cobitis taenia), harilik vingerjas (Misgurnus fossilis), rohe-vesihobu (Ophiogomphus cecilia), saarmas (Lutra lutra), karvane maarjalepp (Agrimonia pilosa), kollane kivirik (Saxifraga hirculus) ja paksukojaline jõekarp (Unio crassus);
4) kaitsta ja säilitada Viitina, Uue-Saaluse ja Rogosi mõisa parke ja kaitsealale jäävaid kaitstava looduse üksikobjekte.

Aia tn 6 katastriüksus asub Haanja looduspargi keskusala piiranguvööndis. Keskusala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Keskusala piiranguvööndis kaitstavad elupaigad on vähe-kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved, looduslikult rohketoitelised järved, liigirikkad niidud lubjavaesel mullal, niiskuslembesed kõrgrohustud, aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud ning liigirikkad madalsood.

Aia tn 6 katastriüksusele ei ole registreeritud kaitsealuste liikide elupaiku.

Planeeringuala suuruseks on ca 1,3 ha.

Strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus, lähtudes asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest

<u>Kavandatav lahendus</u>

Kavandatava lahendusega määratakse ehitusõigus, jagatakse katastriüksus kruntideks, määratakse uus sihtotstarve, kommunikatsioonide asukohad ja juurdepääsuteede asukohad. Arvestades kehtestamise tasandit ei mõjuta lahendus teisi strateegilisi

planeerimisdokumente. Algatatud detailplaneering on asjakohane ja oluline keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse.

Hoonete ja rajatiste rajamise eelselt tuleb valida sobilik asukoht, mis oleks väikseima keskkonnamõjuga.

Veevärk ja reovesi

Trasside asukohad ja lahendused leitakse planeeringu käigus.

Veevärgi ja reovee trasside rajamisel tuleb valida sobilik asukoht, mis oleks väikseima keskkonnamõjuga

Looduskaitse

Katastriüksus paikneb Haanja looduspargi keskusala piiranguvööndis. Haanja looduspark kuulub Natura 2000 võrgustikku olles nii Haanja linnu- kui loodusala. Looduskaitselist mõju on detailsemalt kirjeldatud kahes järgnevas peatükis.

Eeldatavalt Aia tn 6 katastriüksusele hoonete ja rajatiste ehitamine ei too kaasa negatiivseid mõjusid Haanja looduspargi kaitse-eesmärkidele ega ka mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Haanja looduspargi ja keskusala piiranguvööndi kaitse-eesmärgid on kirjeldatud olemasoleva situatsiooni all. Kui ehitiste asukohavalik on kaalutletud ja valitud lähtuvalt olemasoleva hoonestuse paiknemisest, siis on eeldatav kavandatava tegevuse mõju Haanja looduspargi looduskaitselistele eesmärkidele puudub.

Planeeritav tegevus pole otseselt seotud kaitsekorraldusega ja kaitsekorraldamiseks vajalik. Samuti pole tegevust käsitletud Haanja looduspargi kaitsekorralduskavas.

Eeldatavalt Aia tn 6 katastriüksusele hoonete ja rajatiste ehitamine ei too kaasa negatiivseid mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale.

Maastikuline ja arhitektuuriline sobivus

Maaüksus paikneb Haanja looduspargi keskusala piiranguvööndis.

Keskusala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Keskusala piiranguvööndis kaitstavad elupaigad on vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved, looduslikult rohketoitelised järved, liigirikkad niidud lubjavaesel mullal, niiskuslembesed kõrgrohustud, aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud ning liigirikkad madalsood.

Keskusala piiranguvööndi kaitsekord on üks leebemaid maastiku ja arhitektuuri seisukohalt Haanja looduspargis.

Aia tn 6 katastriüksuse detailplaneeringu lahenduses tuleb arvestada Haanja looduspargi ja keskusala piiranguvööndi kaitse-eesmärgiga ja olemasolevate planeeringutega. KSH algatamine pole vajalik, sest asub olemasoleva hoonestuse läheduses ning planeeritav tegevus ei too endaga kaasa olulise keskkonnamõju avaldumist. Ei planeerita objekte, millega seonduvat mõju poleks võimalik reguleerida ja käsitleda planeeringuprotsessi käigus.

Jäätmekäitlus

Olmejäätmete hulk võrreldes olemasolevaga muutub vaid tekkivate majapidamiste võrra.

Korrektselt lahendatud jäätmemajanduse korral negatiivsed mõjud puuduvad.

Ehitustegevus

Arvestades tänapäevase tehnika võimalusi on ehitustegevuse võimalik mõju eelkõige ajutise iseloomuga. Hoonete ja infrastruktuuride rajamisel tuleb teostada kaevetöid võimalikult vähesel määral, vajalike tööde teostamiseks on võimalik kasutada väikese massiga ehitusmasinaid, mis avaldavad keskkonnale võimalikult vähest ajutist mõju. Võimalus avariiolukordade tekkeks on minimaalne. Ehitiste püstitamise perioodil võib seadmetel tekkida tehniline rike, mille käigus võib õli või kütus sattuda pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada kaasaegseid ja töökorras seadmeid.

Arvestades eeltoodut ei põhjusta ehitustegevus olulist mõju ümbritsevale keskkonnale.

Saaste

Eeldatavalt ei suurenda planeeritavate hoonete rajamine vee, pinnase või õhu saastatust, müra, vibratsiooni, valgust, soojust, kiirgust ega lõhna.

Eeldatavalt planeeritavate hoonete rajamine ei suurenda õhu saastatust, müra, vibratsiooni, ega eralda mittenormatiivset kiirgust ja lõhna.

Kokkuvõte

Lähtudes eeltoodust, on Rõuge Vallavalitsus seisukohal, et kui detailplaneeringu protsessis kajastatakse ja lahendatakse eelpool nimetatud soovitused, siis ei ole keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine Rõuge vallas Rõuge alevikus Aia tn 6 katastriüksusel vajalik, sest planeeritud tegevused ei ületa keskkonnataluvust, ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muutusi ega sea ohtu inimese tervist ja heaolu, kultuuripärandit või vara.

Jaanus Tanilsoo
keskkonnaspetsialist